

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19C/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120200913
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4120200913.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobkyne: Helena B., nar. X.XX.XXXX, bytom Q. XX, XXX 01 Zvolen, zastúpená JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, IČO: 50 650 190, so sídlom Farská 12, 949 01 Nitra, proti žalovanej: Katarína J., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX, U. XXX 24, okres M., zastúpená JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom, IČO: 53 711 343, so sídlom Andreja Žarnova 11C, 917 02 Trnava, o žalobe žalobkyne o určenie splatnosti pôžičky a o vzájomnej žalobe žalovanej o zaplatenie sumy 3 000 eur, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej sumu 2 400 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. V zostávajúcej časti súd vzájomnú žalobu zamietá.
- IV. Z konania o žalobe má žalovaná voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.
- V. Z konania o vzájomnej žalobe má žalovaná voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Nitra dňa 17.1.2020, doplnenou podaním zo dňa 12.2.2020 sa žalobkyňa domáhala, aby súd rozsudkom určil, že pôžička, v sume 16 000 eur zo dňa 5.5.2016, ktorú žalobkyňa poskytla žalovanej je splatná. Súčasne sa domáhala priznania náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa uviedla, že žalovaná je jej sestra, s ktorou mali dobré rodinné vzťahy. Žalovaná si potrebovala do budúcnosti doriešiť svoju bytovú otázku a požiadala žalobkyňu o poskytnutie pôžičky na kúpu bytu. Žalobkyňa požičala žalovanej sumu vo výške 16 000 eur, ktorú sumu dňa 5.5.2016 v hotovosti vložila na účet žalovanej. Tieto peniaze žalobkyni poskytla jej dcéra C. U.. Žalobkyňa a žalovaná sa nedohodli na dobe vrátenia pôžičky. Dohodli sa, že žalobkyňa môže v byte zakúpenom za poskytnuté peniaze bývať a žalovaná žalobkyni peniaze vráti, keď bude mať. Žalobkyňa v byte bývala, uvažovala, že pokiaľ by jej žalovaná peniaze nevrátila, byt by od nej odkúpila. Žalobkyňa so súhlasom žalovanej v byte preinvestovala sumu vo výške 16 000 eur. Vzájomné vzťahy medzi stranami sporu sa zhoršili, žalovaná sa žalobkyni nechystá peniaze vrátiť, preto žalobkyňa žiada, aby súd rozhodol, že pôžička, ktorú žalobkyňa žalovanej poskytla, je splatná. Pokiaľ ide o okamih splatnosti pôžičky, žalobkyňa poukazuje na ust. § 564 Občianskeho zákonníka, splatnosť pôžičky pokiaľ súd nerozhodne inak, nastáva právoplatnosťou výroku rozsudku.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe poprela uzavretie zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu. Uviedla, že žalovaná jej previedla sumu vo výške 16 000 eur za účelom nadobudnutia nehnuteľnosti, a to bytu č. 2 na prízemí obytného domu s. č. 149 v k. ú. Slatinské Lazy, obec Slatinské Lazy, okres Detva. Tieto finančné prostriedky však nepredstavujú pôžičku pre absenciu pojmových znakov zmluvy o pôžičke. Pokiaľ jej žalobkyňa previedla finančné prostriedky, konala bez akéhokoľvek právneho dôvodu a uvedeného si bola žalobkyňa dobre vedomá, čo potvrduje aj list advokátky L. M. L. zo dňa 13.9.2019, kde je o poskytnutí peňažných prostriedkov uvedené, že toto bolo realizované z dôvodu nadobudnutia nehnuteľnosti a peňažné prostriedky majú predstavovať bezdôvodné obohatenie. Žalovaná definovala poskytnutie peňažných prostriedkov ako jej bezdôvodné obohatenie a vzniesla námietku premlčania nároku žalobkyne. Žalobkyňa jej mala peňažné prostriedky poskytnúť dňa 5.5.2016, týmto dňom začala plynúť premlčacia lehota a táto uplynula 5.5.2018. Žalovaná považuje žalobu za procesne neprípustnú. Určenie splatnosti pôžičky je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, teda prípustnosť takejto žaloby musí vychádzať z ustanovení osobitného predpisu. Podľa žalovanej takejto predpis neexistuje. Žalobkyňa by sa mohla domáhať určenia splatnosti pôžičky iba v prípade, ak by bol čas plnenia ponechaný na vôľu dlžníka podľa § 564 Občianskeho zákonníka, čo však nie je uvedený prípad, sama žalobkyňa tvrdí, že čas plnenia dohodnutý nebol. Žalovaná považuje nárok žalobkyne premlčaný i za situácie, že súd vyhodnotí poskytnutie peňažných prostriedkov žalobkyňou žalovanej ako pôžičku. Z uvedených dôvodov žalovaná žiadala žalobu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania. Voči žalobkyňi si žalovaná uplatnila i vzájomný nárok na zaplatenie sumy vo výške 1 900 eur ako nájomné za užívanie bytu vo vlastníctve žalovanej žalobkyňou v období od decembra 2018 do júna 2020 (spolu 19 mesiacov), pretože žalobkyňa má v byte žalovanej zložené veci. Od žalovanej žalobkyňa žiada, aby jej zaplatila sumu vo výške 100 eur za každý mesiac užívania bytu poukazujúc na skutočnosť, že v byty v obci Detva sa prenajímajú za sumu 300 eur až 500 eur mesačne.

4. Žalobkyňa v replike poukázala na skutočnosť, že žalovaná nenamietala poskytnutie sumy vo výške 16 000 eur na jej bankový účet, túto sumu žalovaná spotrebovala. Podmienkou zmluvy o pôžičke nie je písomná forma. Pokiaľ ide o list L. L., táto zrejme vec nesprávne vyhodnotila. Aj vyjadrenia samotnej žalovanej, že žalobkyňa jej poskytla peniaze na kúpu bytu, svedčia o tom, že sa nejedná o plnenie bez právneho dôvodu, ale právnym dôvodom je poskytnutie pôžičky. Keďže predmetom konania nie je vrátenie požičanej sumy ale určenie splatnosti pôžičky, nárok žalobkyne nemôže byť premlčaný, jedná sa o samostatné majetkové právo. Žalobkyňa nesúhlasí s povinnosťou zaplatiť žalovanej odplatu za užívanie bytu v Slatinských Lazoch z dôvodu, že so žalovanou sa dojednali na bezodplatnom užívaní bytu.

5. V duplike žalovaná opakovane poprela existenciu akejkoľvek pôžičky medzi stranami sporu. Poukázala na fakt, že žalobkyňa mení skutkové okolnosti podľa toho, ako sa jej to hodí, keď raz uvádza, že finančné prostriedky žalovanej poskytnuté predstavujú bezdôvodné obohatenie, vo vyjadrení z 18.10.2019 uvádza, že medzi stranami mala byť uzavretá ústna dohoda o tom, že po 5 rokoch žalovaná na žalobkyňu byt prevedie, v liste z dňa 30.4.2020 žalobkyňa uvádza, že žalovanej poskytla peňažné prostriedky a vo vyjadrení z 10.8.2020 zasa tvrdí, že ide o pôžičku, pričom splatnosť pôžičky nebola dohodnutá, resp. bola ponechaná na vôľu žalovanej. Žalovaná poukázala na trestnú minulosť žalobkyne, ktorá bola opakovane trestaná za trestné činy majetkovej povahy. Žalobkyňa sa snažila podviesť i žalovanú, pričom mala zneužiť generálnu plnú moc udelenú žalovanou žalobkyňi za účelom riešenia záležitostí týkajúcich sa sporného bytu, keď sa na základe tejto plnej moci pokúšala byt predať. Žalobkyňa sama prišla za žalovanou a uviedla jej, že chce kúpiť byt, avšak nechce, aby po nej dedili jej dedičia, ktorí ju odvrhli a sklamali. Preto chcela, aby bola ako vlastník bytu evidovaná žalovaná. Žalobkyňa uviedla, že byt zaplatí, investuje aj do jeho opravy a bude hradíť výdaje spojené s bytom a v byte bude bývať. Žalobkyňa dobrovoľne a z vlastnej vôle previedla žalovanej sumu vo výške 16 000 eur, o žiadnej pôžičke nebola ani zmienka. Pokiaľ by si žalovaná potrebovala požičať peniaze, požičala by si ich priamo od Lucie U., ktorá mala podľa vyjadrení žalobkyne peniaze poskytnúť žalobkyňi. V tomto vyjadrení žalovaná rozšírila vzájomnú žalobu a voči žalobkyňi sa domáha zaplatenia sumy vo výške 2 100 eur ako náhrady za užívanie bytu v období od decembra 2018 do augusta 2020, t. j. spolu za 21 mesiacov v sume 100 eur za jeden mesiac.

6. V podaní zo dňa 7.6.2021 žalovaná vzájomnú žalobu opäť rozšírila a voči žalobkyňi sa domáha zaplatenia sumy spolu vo výške 3000 eur za skladovanie vecí žalobkyne v byte žalovanej v období od decembra 2018 do mája 2021.

7. Súd uznesením č. k. 19C/5/2020-188 zo dňa 10.6.2021 zmenu vzájomnej žaloby pripustil tak, že v tomto konaní rozhoduje o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanej sumu vo výške 3 000 eur.

8. Súd spor prejednal za prítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov a v rámci dokazovania sa oboznámil s prednesmi právnych zástupcov sporu, tiež s listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, a to žalobou a jej doplnením, potvrdením banky, vyjadrením žalovanej k žalobe, generálnou plnou mocou, zrušením generálnej plnej moci, výzvou, odpoveďou na výzvu a návrhom na uzatvorenie mimosúdnej dohody, výzvou na uspokojenie nárokov, inzerátmi, stanoviskom žalobkyne, vyjadrením žalovanej, odpoveďou na list, výzvou na vydanie vecí, listom z výkonu trestu, obálkami, listami, čestným vyhlásením A. F., čestným vyhlásením V. J., výzvou, potvrdením banky, výzvou na vydanie vecí, výpisom z LV č. 609, čestným vyhlásením T. P., sms správami, návrhmi na doplnenie dokazovania, emailom, zmluvou o združenej dodávke elektriny, sms správami a vykonal aj výsluch žalobkyne a žalovanej a svedkov L. C. U., U. J., V. J. a T. P..

9. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní tvrdil, že dňa 5.5.2016 poskytla žalobkyňa žalovanej pôžičku vo výške 16 000 eur s tým, že jej splatenie, keďže strany sporu boli sestry, ponechala na vóli žalovanej. Vzhľadom k tomu, že z celkového prejavu a postoja žalovanej vyplynulo, že žalovaná nehodlá vrátiť tieto finančné prostriedky žalobkyňi, žalobkyňa sa domáha v tomto konaní určenia splatnosti pôžičky. V danom prípade sa nejedná o majetkové právo, jedná sa o iný nárok spojený so splatnosťou pôžičky, ktorý nepodlieha premlčaniu.

10. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní poprel uzavretie zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu. Pokiaľ žalobkyňa previedla na účet žalovanej sumu 16 000 eur, urobila tak z dôvodu, že chcela, aby žalovaná kúpila byt a aby bol jej vlastníctvom, pretože žalobkyňa nechcela, aby po nej dedili jej deti. Až neskôr sa žalovaná dozvedela, že žalobkyňa má množstvo exekúcií a týmto spôsobom chcela skryť svoj majetok pred exekútormi. Medzi stranami neboli dohodnuté náležitosti zmluvy o pôžičke. V danom prípade ide o bezdôvodné obohatenie, žalobkyňa plnila bez právneho dôvodu, teda neexistovala zmluvná ani zákonná povinnosť takto plniť, pričom ani spotrebovanie týchto peňazí zo strany žalovanej nezaložilo medzi stranami vzťah zo zmluvy o pôžičke. Sama žalobkyňa pred začatím súdneho konania považovala sumu 16 000 eur za bezdôvodné obohatenie. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že peniaze požičala za účelom vyriešenia bytovej otázky žalovanej. Tieto tvrdenia svedčia o špekulatívnosti, pretože žalovaná so svojím manželom už 15 rokov žije v obci Čab a nepotrebovala riešiť ďalší byt. Právny zástupca žalovanej poukázal na sms správy medzi svedkyňou U. a žalovanou, v ktorých svedkyňa svoju matku opisuje ako chladnokrvnú bytosť, ako osobu ktorá sa vyžíva v robení problémov a ničenia života druhým. Ďalej poukázal na list, ktorý adresovala žalobkyňa pánovi F., synovi žalovanej zo dňa 6.3.2019, v ktorom žalobkyňa potvrdzovala, že byt má patriť jej, pretože peniaze dávala žalovanej s tým, aby jej ho kúpila. Súčasne v tomto liste uvádzala, že jej splatí všetok nájom, ktorý splácala v období, kedy bola žalobkyňa vo výkone trestu. Žaloba je špekulatívna a vymyslená. Žalobkyňa sa chce dostať k peniazom, ktoré jej nepatria. Zotrváva na vzájomnej žalobe, pretože nie je sporné, že veci, ktoré sa nachádzajú v byte, sú vo vlastníctve žalobkyne, táto ich po opakovaných výzvach z bytu neodstránila, pričom si bola odplatnosti užívania bytu vedomá a niekoľkokrát sa prisľúbila dlh vyrovnať.

11. Žalovaná na pojednávaní vypovedala, že k žiadnej pôžičke medzi stranami nedošlo a nevie, prečo si to sestra vymyslela. V roku 2016 sa sestra vrátila do Zvolena z výkonu trestu, dohodli sa s manželom na rozvode a tiež sa dohodli na predaji ich spoločného bytu. Sestra prišla za žalovanou, že chce odísť zo Zvolena a našla si byt v Slatinských Lazoch. Trvala na tom, aby sa stala majiteľkou bytu žalovaná z dôvodu, že nechcela, aby po nej dedili jej deti, pretože sa mali k nej nepekne zachovať. Jej dcéra ju totiž po nástupe do výkonu trestu odsúdila a so synom nebola v kontakte už dlhšie predtým. Na toto žalovaná reagovala tak, že „či jej šibe“, avšak žalobkyňa na uvedenom trvala. Toto všetko sa udialo u nich v dome v Čabe. Bola tam prítomná žalovaná, žalobkyňa a manžel žalovanej. K dohode o pôžičke medzi nimi nedošlo. Žalovaná prvýkrát byt v Slatinských Lazoch videla až pri podpise kúpnej zmluvy a bola šokovaná. Žalobkyňu prehovárali, aby ten byt nekúpila. Žalovaná nepopiera, že žalobkyňa jej sumu vo výške 16 000 eur previedla, ale nešlo o pôžičku, ale boli to peniaze, ktorými si žalovaná chcela zaplatiť svoje bývanie. Byt kúpili 9.5.2016. Máj, jún si žalobkyňa zaplatila nájomné a od júla do februára ďalšieho roku tam vznikali nedoplatky, žalovanú neustále zo spoločenstva vlastníkov kontaktovala pani N., že sú tam nedoplatky, bol tam nedoplatok v sume 800 eur. Chceli to uhradiť, ale stopla ich mama a žalobkyňi pomohla tú sumu uhradiť. Potom sa to opakovalo 2 až 3x, kedy pani N. volala, že sú tam nedoplatky. Nedoplatok vo výške 320 eur bol aj po odchode žalovanej do druhého výkonu trestu. Od novembra 2018

doposiaľ uhrádza platby žalovaná s manželom. Je to 100 eur mesačne. Byt je nepoužiteľný, pretože žalobkyňa tam má svoje osobné veci. Pri podpise kúpnopredajnej zmluvy jej žalobkyňa predložila tlačivo generálnej plnej moci. Povedala, aby jej ho žalovaná podpísala, že to bude používať na preberanie pošty v súvislosti s bytom, aby žalovaná nemusela chodiť z Čabu do Slatinských Lazov. Najmladšia sestra pani P. žalovanú informovala, či vie o tom, že predáva byt, o čom žalovaná nevedela. Keďže sa obávala, že žalobkyňa im spôsobí nejaký problém, generálnu plnú moc jej odvolali. Napriek tomu pokračovala v predaji bytu. O tomto ich informovala pani N.. Žalovanej prestala veriť, posledný inzerát na predaj bytu videla cez bazoš v novembri 2018, teda v mesiaci, kedy žalobkyňa nastupovala do druhého výkonu trestu. Žalovaná chcela byt predať, čo žalobkyňa navrhla v liste, že po návrate z výkonu trestu jej vyplatí sumu, ktorá zostane po odrátaní ich nákladov. Žalobkyňa nesúhlasila, žiadala žalovanú, aby byt podržala, že už má premyslené, ako si byt prevedie na svoje meno alebo na svoju dcéru Luciu a náklady, ktoré mali s tým spojené, žalovanej vráti. Slovo dodržali, platili byt ďalej a po prepustení žalobkyne z väznice sa jej žalobkyňa prihlásila a žiadala o stretnutie. Žalovaná jej povedala, že do 2 - 3 dní nevie prísť, mali vtedy ťažké obdobie, jej manžel mal infarkt. Podarilo sa jej dohodnúť stretnutie na 14.8.2019, kedy poprosila manželovu sesternicu Evu J., aby bola prítomná pri tom stretnutí. V telefóne sa dohodli, že žalobkyňa pripraví kúpnopredajnú zmluvu na jedno euro, ktorú jej žalovaná podpíše a byt prevedie na ňu. Žalobkyňa nemala pripravenú žiadnu zmluvu. Povedala jej, že na jedno euro to nebude, ale bude to za 15 000 eur. S tým žalovaná nesúhlasila, čo odôvodnila tým, že teraz jej žalobkyňa povie, že sumu 15 000 eur jej zaplatiť nemusí a o týždeň ich bude žiadať. Žalobkyňa už neverila. Napriek tomu všetkému jej dala ďalší návrh, že byt predá cez realitnú kanceláriu a po odrátaní ich nákladov jej sumu vyplatí. S týmto žalobkyňa súhlasila. Žalovaná zabezpečila vo Zvolene realitnú kanceláriu, ktorá byt dala do ponuky. Realitná maklérka jej po niekoľkých dňoch volala, či ju kontaktovala žalobkyňa, ktorá prišla do realitnej kancelárie a doslova tam robila cirkus, že predáva byt, ktorý jej žalovaná ukradla. V byte sa nachádzajú osobné veci žalobkyne, hygienické veci, nábytok z 80-tych rokov. V zozname, ktorý poslala žalobkyňa cez právničku boli 3 kožuchy, ktoré žalovaná v byte nenašla. Kľúč od bytu mali minimálne 2 alebo 3 osoby, bola to dcéra žalobkyne, suseda pani Q., ktorá je asi mesiac po smrti.

12. Žalobkyňa súdu na pojednávaní uviedla, že žalovanej sumu vo výške 16 000 eur požičala na dobu neurčitú, nešlo o nijaký dar, nie je padnutá na hlavu a žiada súd, aby rozhodol a aby jej žalovaná peniaze vrátila. Nemá ani byt ani peniaze. Čo sa týka prevzatia vecí, nevie od koho si mala veci prevziať, žiadnu správu nedostala a keby jej sestra z Rakúska nevolala, ani o tom nevie. Žalobkyňa uviedla, že nespravila nič, za čo by sa mala hanbiť, že bola vo výkone trestu bolo jej ťažkým obdobím a chce na to zabudnúť. Nepamätá sa na stretnutie v Čabe tak, ako to popisuje žalovaná. V ich dome bola po výkone trestu, potom ešte v čase, kedy už bol byt napísaný na žalovanú. Žalobkyňa byt užívala bezodplatne po dohode so žalovanou. Žalovaná jej navrhla, že byt jej prevedie. Tiež jej povedala, že jej predloží doklady o tom, čo za ňu uhradila, ale nič také jej nepredložila. Čo sa týka detí, syn žalobkyne s ňou prestal komunikovať a žalovaná veľmi dobre vie prečo, no aj ona by sa mala pozrieť na svoj vzťah s jej deťmi. V byte je nový nábytok, nemôže byť z 80-tych rokov. Žalobkyňa tvrdila, že pôžičku si dohadovali telefonicky alebo formou sms správ, byt si sama nekúpila, lebo takú sumu nemala, prerábala ho z peňazí, ktoré jej požičala jej dcéra C. U.. Dcéra žalobkyne nepožičala žalovanej peniaze priamo, lebo so žalovanou nechcela mať nič spoločné.

13. Svedkyňa L.. C. U., dcéra žalobkyne na pojednávaní uviedla, že peniaze dala žalobkyňa ona. Išlo o peniaze z predaja bytu, ktorý bol na ňu písaný. Bolo to v hotovosti vybraté z jej účtu a následne v hotovosti vložené na účet žalovanej. Tieto peniaze boli určené ako pôžička žalobkyne pre žalovanú. Bolo to v lete možno v máji, rok 2016. Bola ústna dohoda, mali dobrý vzťah ako sestry, tak to neriešila. Splatnosť bola dohodnutá podľa vôle žalovanej. Čo sa týka užívania bytu, žalobkyňa nič neplatila ako prenájom, platila si réžie s užívaním bytu. Pokiaľ ide o zariadenie bytu, žalobkyňa si všetko kupovala sama, aj prerábka bytu bola financovaná ňou. Niečo bolo úplne nové, niečo bolo zánovné, ale nie staré. Všetko bolo pekné. V jednej izbe bol úplne nový nábytok. Bolo jej divné, že žalobkyňa požičala peniaze žalovanej za účelom bývania, hoci žalovaná mala svoje bývanie, ale neriešia to. Svedkyňa si splnila povinnosť rozdeliť peniaze z predaju bytu vo vzťahu k obom rodičom. Že išlo o pôžičku usudzuje z rozprávania, pretože aj keď ju žalovaná navštívila, čo bolo tesne po tom, ako žalobkyňu zatvorili do väzenia, tak jej bolo oznámené, že je to ich byt aj napriek tomu, že na byt dala peniaze žalobkyňa a že si to s ňou vysporiadajú, keď sa žalobkyňa vráti z výkonu trestu. Svedkyňa žalovanej navrhla, že počas pobytu žalobkyne vo výkone trestu bude platiť výdavky s bytom, navrhla jej, že predá auto žalobkyne a bude tieto výdavky platiť z toho predaja, ale žalovaná to odmietla.

14. Svedok U. J., manžel žalovanej k okolnostiam prevodu sumy 16 000 eur na účet žalovanej na pojednávaní uviedol, že žalobkyňa sa rozviedla a potrebovala si kúpiť nový byt. Mala sumu 16 000 eur v hotovosti a vložila ich na účet manželky s pokynom, aby ich ona previedla osobám, ktoré žalobkyňa určí. Toto mohlo byť v apríli, asi 2 mesiace po ukončení väzby žalobkyne. Stretnutie ohľadom uvedeného sa uskutočnilo u nich doma v Čabe, bola tam žalobkyňa, žalovaná a svedok. Vrátenie peňazí dohodnuté nebolo, suma bola poskytnutá, aby ich žalovaná previedla osobám, ktoré žalobkyňa určí. Prečo si žalobkyňa byt nekúpila sama, bola pre nich hádanka. Bolo to zrejme preto, lebo si neželala, aby jej deti po nej dedili, pretože sa voči nej zachovali veľmi škaredo. Počas výkonu trestu ju odmietli navštevovať. Povedala ešte, že jej dcéra Lucia ju obrala o 5 000 eur pri tom, ako predali byt. Peniaze z predaja bytu totiž išli na účet pani U., pretože žalobkyňa účet nemala. Žalobkyňu presviedčali, že je to nezmysel a asi po dvoch dňoch ich presvedčila, že to ona takto potrebuje. Na stretnutí v Čabe sa preberali problémy žalobkyne s mužom, problémy s ich matkou a bežné dievčenské veci. Žalobkyňa im peniaze nedala, iba ich poverila preposlaním peňazí pánovi L.. Jeho osobný názor je, že to nie je normálne. Pokiaľ ide o kupovanie bytu, robil vodiča, manželku doviezol, kam bolo potrebné. Odprevadil ju do banky, vie že to bolo v Slovenskej sporiteľni na námestí v Detve.

15. Súd na pojednávaní vypočul svedkyňu T. P., sestru strán sporu, ktorá sa o poskytnutí sumy vo výške 16 000 eur vyjadřila tak, že o tejto kauze v celej rodine vedia, že žalovaná si zobrala peniaze od žalobkyne ako formu pôžičky na byt. Boli pri tom len oni dve a dcéra žalobkyne, ktorá asi vie potvrdiť, ako to bolo. Svedkyňa vie, že to bola pôžička len z telefonátov so žalovanou. Dohodli sa, že v byte bude bývať žalobkyňa, ale svedkyňa nevie, ako sa dohodli, kedy si to splatia a ako sa vysporiadajú. Užívanie bytu bolo bezodplatné, nebol dohodnutý nájom. Žalobkyňa a žalovaná sú od svedkyne o dosť staršie, boli ako dvojčičky, všade chodili spolu, svedkyňu nikde nebrali, mali výborné vzťahy. V poslednej dobe, ako sa žalovaná spoznala s manželom, sa vzťahy zhoršili. Že žalovaná si mala požičať peniaze na riešenie bytovej otázky, keď v tom čase mala svoju nehnuteľnosť, si vysvetľuje tak, že žalovaná nemala zabezpečené bývanie vo svojom dome, býva v dome niekoho iného, dom jej nepatrí, je tam len trpená. Snáď si takto chcela svoju bytovú otázku doriešiť. Svedkyňa pri ich dohadovaní nebola, nevie ako sa dohadovali na konkrétnych veciach. To, že sa mali dojednať ma bezodplatnom užívaní bytu vie od obidvoch sestier. Hotovosť vo výške 16 000 eur mala žalobkyňa od svojej dcéry. Svedkyňa nevedela uviesť, prečo si žalovaná nepožičala peniaze priamo od dcéry žalobkyne, len domnieva, že možno nemajú dobré vzťahy. Pri uzatváraní zmluvy o pôžičke svedkyňa prítomná nebola, tá zmluva nebola písomná, ale len ústna a zrejme boli prítomné len oni dve, možno dcéra Lucia. To, že išlo o pôžičku, vie z telefonátov, veci veľakrát riešili. Prečo žalobkyňa byt nekúpila sama, svedkyňa nevedela uviesť.

16. Svedkyňa V. J. na pojednávaní súdu objasnila, že žalovaná je manželkou jej bratranca Petra J.. Žalobkyňu prvýkrát videla vtedy v byte na Slatinských Lazoch. Po tom, ako sa žalobkyňa vrátila z výkonu trestu odňatia slobody, išla do Slatinských Lazov ako šofér, žalovanú zaviezla, pretože sa potrebovala stretnúť so svojou sestrou, aby sa dohodli na veciach ohľadom bytu. Na stretnutí bola prítomná, sedeli v kuchyni. Žalobkyňa mala priniesť kúpnu zmluvu k predaju bytu za 1 euro. Túto zmluvu nepriniesla. Žalobkyňa povedala, že bude zmluva na 15 000 eur, ale peniaze sa nevyrovnajú, teda nebudú sa vyplácať. Žalovaná jej predložila doklady, ktoré mala v súvislosti s bytom, náklady na byt. Žalobkyňa chodila po byte a brala si veci, ktoré potrebovala, osobné veci, peniaze, spodné prádlo, pár tričiek. Žalobkyňa alebo žalovaná navrhli, že byt predá realitka, odpočítajú sa výdavky žalovanej. Žalobkyňa bola vyzvaná na to, aby vypratala všetky veci z bytu, ešte sa dohadovali, že sú spoločnosti, kde sa dajú uložiť všetky veci a takýmto spôsobom sa to spraví. Žalobkyňa na výzvy, aby vypratala byt, reagovala dosť pasívne. Na uvedenom stretnutí žalobkyňa vrátenie pôžičky od žalovanej nežiadala, na stretnutí sa zmluva o pôžičke vôbec nespomínala. Svedkyňa nemá vedomosť o tom, že by žalovaná v roku 2016 potrebovala riešiť svoju bytovú otázku, vtedy už mali s jej bratrancom postavený svoj dom, predtým žili v rodičovskom dome jej bratranca.

17. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

18. Súd mal preukázané, že dňa 5.5.2016 vložila žalobkyňa na účet žalovanej sumu vo výške 16 000 eur. Žalobkyňa uvedenú sumu považuje za pôžičku poskytnutú žalovanej, čo žalovaná v tomto konaní popiera.

19. V konaní nebolo sporným, že uvedené peňažné prostriedky boli použité na kúpu nehnuteľnosti, a to bytu č. 2 na prízemí bytového domu, vchod 1 obytného domu s. č. 149 nachádzajúceho sa v k. ú. Slatinské Lazy, obec Slatinské Lazy, okres Detva. Podľa výpisu z LV č. 609 je výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti žalovaná. Ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva žalovanej k tejto nehnuteľnosti je uvedená kúpna zmluva zo dňa 7.6.2016, ktorej vklad bol povolený pod V 683/16.

20. Dňa 9.5.2016 udelila žalovaná žalobkyni generálnu plnú moc na všetky právne úkony, ktoré sa týkajú bytovej jednotky č. 2 ako aj nebytových priestorov ako súčasti predmetnej bytovej jednotky v Slatinských Lazoch č. 149. Generálnu plnú moc žalovaná žalobkyni zrušila dňa 8.2.2017.

21. Dňa 9.5.2016 žalobkyňa uzatvorila s dodávateľom Stredoslovenská energetika, a.s. Zmluvu o združenej dodávke elektriny viažucu sa k odbernému miestu na adrese Slatinské Lazy č. 149, byt č. 2.

22. V liste zo dňa 11.3.2019 označený ako Vyrozumenie žalovaná uviedla, že odstupuje od ústnej dohody so žalobkyňou, na základe ktorej žalobkyni pomohla riešiť bývanie po prvom výkone trestu a rozvođe. Žalovaná žalobkyňu vyzvala, aby si do 31.5.2019 prevzala hnuťelný majetok z priestorov bytu v Slatinských Lazoch č. 149, prípadne poverila touto úlohou inú osobu a dala žalovanej uvedenú skutočnosť na vedomie. Uvedený list odoslala žalovaná žalobkyni dňa 12.3.2019 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Nitre, čo preukazuje podací lístok.

23. Mgr. Natália Miľanová, advokátka so sídlom vo Zvolene ako splnomocnená právna zástupkyňa žalobkyne výzvou zo dňa 13.9.2019 žalovanú vyzvala na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 20 329,50 eur. Z požadovanej sumy predstavuje suma 16 000 eur celú kúpnu cenu za nadobudnutie bytu, ktorú žalobkyňa dňa 5.5.2016 vložila na účet žalovanej a suma vo výške 4 329,50 eur predstavuje zhodnotenie bytu žalobkyňou. V tejto výzve sa konštatuje, že žalovaná byt nadobudla za účelom doriešenia bytových potrieb žalobkyne, ktorá v tomto byte aj bývala, o čom podľa výzvy svedčí i generálna plná moc z 9.5.2016. Z výzvy ďalej vyplýva, že žalobkyňa sa do bytu ihneď nasťahovala a za účelom jeho zveľadenia do bytu investovala ďalšie peniaze.

24. Na výzvu advokátky Mgr. M. L. z 13.9.2019 reagovala žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu v odpovedi z 30.9.2019, kde uviedla, že požadovanú sumu 20 329,50 eur považuje za nedôvodnú a poukázala na premlčanie nároku žalobkyne. Bezdôvodné obohatenie vzniklo na strane žalobkyne, ktorá užívala nehnuteľnosť bez akéhokoľvek protiplnenia, žalovaná bola dokonca povinná uhrádzať nedoplatky a iné náklady. Nárok žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia vyčíslila žalovaná sumou vo výške 6 000 eur, ku ktorej žalovaná dospela vychádzajúc z obvyklého nájomného za užívanie porovnateľného bytu vo výške 200 eur mesačne a užívania bytu žalovanou počas 30 mesiacov. Právny zástupca žalovanej navrhol žalobkyni i mimosúdne urovanie, v zmysle ktorého bude jednoznačne skonštatované, že nároky žalobkyne voči žalovanej sú premlčané, žalovaná sa vzdá nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume nad 1 000 eur a všetky ostatné vzájomné práva a povinnosti súvisiace s predmetným bytom zaniknú, okrem povinnosti žalobkyne nehnuteľnosť vypratať. Žalovaná bola zároveň vyzvaná, aby si všetky hnuťelné veci z bytu vysťahovala najneskôr do 31.10.2019.

25. Listom zo dňa 18.10.2019 žalovaná prostredníctvom advokátky Mgr. M. L. reagovala na návrh žalovanej z 30.9.2019. Uviedla, že s navrhovanou mimosúdnou dohodou nesúhlasí. Tvrdila, že medzi žalobkyňou a žalovanou bola uzavretá ústna dohoda, na základe ktorej žalobkyňa dňa 5.5.2016 vložila na účet žalovanej sumu rovnajúcu sa 100 % kúpnej ceny, teda sumu 16 000 eur. Ďalej bolo dohodnuté, že žalovaná prevedie vlastnícke právo k predmetnému bytu na žalobkyňu do 5 rokov odo dňa jeho nadobudnutia. Strany sa tiež ústne dohodli, že žalobkyňa sa bude o byt starať, bude uhrádzať všetky platby spojené s bývaním, na základe čoho jej žalovaná dňa 9.5.2016 udelila plnú moc. Listom z 11.3.2019 oznámila žalovaná žalobkyni, že od ich ústnej dohody, ktorou jej pomohla riešiť jej bývanie po prvom výkone trestu odstupuje a neumožní jej v budúcnosti jej obnovenie. Advokátka Mgr. L. ďalej tvrdila, že na strane žalovanej vzniklo bezdôvodné obohatenie na základe plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol dňom 11.3.2019, resp. dňom, kedy bol žalobkyni doručený list zo dňa 11.3.2019 s oznámením o odstúpení od ústnej dohody, pričom má za to, že až týmto dňom začala plynúť subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba, v ktorej je možné si uplatniť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. V liste je ďalej uvedené, že žalobkyňa nemá záujem byt nadobudnúť do svojho vlastníctva, z bytu sa chce odsťahovať, a to do 2 týždňov odo dňa poskytnutia kľúčov od tejto nehnuteľnosti, resp. odo dňa, kedy jej bude byt sprístupnený.

26. Ďalším listom zo dňa 17.1.2020 právny zástupca žalovanej žalobkyňa vyzval, aby si z bytu v Slatinských Lazoch bezodkladne vypratala svoje veci, žalovanej vrátila kľúče od bytovky a pivničných priestorov a žalovanej uhradila nájomne vo výške 100 eur za každý mesiac užívania nehnuteľnosti, čo činí ku dňu spísania výzvy sumu vo výške 1 300 eur. Žalovaná žiadala tiež úhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 595,10 eur.

27. Žalovaná súdu predložila ručne písané listy zo dňa 20.5.2019 a 14.6.2019, ktoré jej podľa jej tvrdení adresovala žalobkyňa z výkonu trestu odňatia slobody. Žalobkyňa v liste z 20.5.2019 uvádza: „Týmto Ťa žiadam o strpenie na doriešenie vlastníckeho práva predmetnej bytovej jednotky. Uvedomujem si, že byť v súčasnej dobe platíš, nemusíš mať obavu, peniaze sa Ti v plnej výške vrátia po doložení platieb, ktoré si vynaložila počas mojej neprítomnosti. Priznávam, že som vôbec nepredpokladala, že zaujmeš takéto stanovisko. Sme sestry a určite tento vzniknutý náš spor nechcem riešiť cestou súdu, preto Ťa prosím, dohodnime sa úplne normálne. Byť si chcem dať buď na seba alebo na Lucku.“

28. V liste z 14.6.2019 žalobkyňa píše: „Dostala som Tvoj dopis, vieš veľmi dobre, že byť je len papierovo Tvoj. Určite Ti nedám žiadny súhlas na predaj bytu, ako aj na vysťahovanie môjho zariadenia. Preto Ťa prosím, aby sme vydržali do doby, keď sa vrátim z výkonu trestu na doriešenie celej záležitosti. Vieš dobre, že sa chcem vrátiť späť do Zvolena, ale musím byť doma, aby som si niečo našla. Peniaze, ktoré si dala - dáš do bytu počas mojej neprítomnosti Ti vrátim, to som Ti už písala minule.“

29. Dňa 6.3.2019 adresovala žalobkyňa list aj Tomášovi F., synovi žalovanej, v ktorom uvádza: „Tomino, viem, že mi chodíte do bytu, čo som dosť prekvapená, nakoľko sú tam moje osobné veci. Ale čo sa týka prepisu bytu, budem to riešiť, keď sa vrátim, všetko som si pozisťovala, mama nemusí mať obavu, že sa jej peniaze nevrátia za nájom, ktorý platí. Ak má Peter záujem o môj byt, nech mi vyplatí 35 000 eur a byt bude len jeho, samozrejme bez zariadenia.“

30. Tomáš F., nar. 20.1.1981 v čestnom vyhlásení z 4.9.2020 uviedol, že v decembri 2018 bol v spoločnosti svojej matky Kataríny J. a jej manžela Petra J. účastníkom stretnutia v byte sesternice Lucie U.. Okrem iného bol svedkom sporu o vydanie náhradných kľúčov od bytu v Slatinských Lazoch po uväznení jeho tety W. B.. U. J. položil C. U. otázku, či má vedomosť o tom, prečo jej mama W. B. požiadala svedkovu mamu B. J., aby vlastnila byt v Slatinských Lazoch č.149, na čo Lucia odpovedala nasledovne: „Moja matka, /Helena B./ dala byt v Slatinských Lazoch napísať na meno B. J. preto, aby ukryla svoj majetok pred exekútormi. Preto je byt jej majetkom a súkromím, vy (Lucia myslela tým Katarínu J. a jej manžela), tam nemáte čo robiť. Keďže je vlastníkom bytu na LV Katarína, platby za byt musíte hrať vy.“

31. Eva J. v čestnom vyhlásení zo dňa 4.9.2020 uviedla, že dňa 14.8.2019 v spoločnosti B. J. bola prítomná stretnutia s jej sestrou Helenou B. v byte na adrese Slatinské Lazy, kde bola svedkom rozhovoru, úkonov a vyjadrení. Katarína J. predložila Helene B. doklady o výdavkoch spojených s predmetným bytom. Helena B. odmietla uznať splatnosť svojho záväzku s odôvodnením, že náklady sú nadsadené, neprimerané, ako mala možnosť skontrolovať v zaslanej elektronickej pošte. Následne ju Katarína J. vyzvala aby predložila kúpnu zmluvu na predaj bytu na predmetnej adrese za 1 euro, tak ako bolo ústne dohodnuté. Helena B. odmietla túto výzvu a vyjadrila sa, že nesúhlasí s prevodom bytu do jej vlastníctva za jedno euro. Bude súhlasiť iba vtedy, ak na zmluve bude uvedená suma 15 000 eur s tým, že uvedenú sumu nebude potrebné vyplatiť. Katarína J. takéto konanie odmietla. Následne vyzvala Helenu B. aby si z bytu odniesla svoj majetok. Helena B. si preto nabalila písomnosti, zlato a peniaze a minimálne množstvo ošatenia. Na počudovanie Kataríny J. odpovedala, že nič viac nepotrebuje. B. J. pred odchodom W. B. navrhla, že byt predá, čo Helena B. odsúhlasila.

32. V čestnom vyhlásení z 9.10.2020 T. P., sestra strán sporu uviedla, že peniaze na byt v Slatinských Lazoch W. darovala jej dcéra Lucia U.. W. následne požičala tieto peniaze B. na byt s tým, že jej ich vráti, eventuálne ak nebude mať peniaze, prepíše byt na Helenu. Zároveň sa dohodli, že Helena bude môcť byt bezplatne užívať. Uviedla, že netušila, že Katarína mala už v tom čase nekalé zámery ponechať si byt aj peniaze bez toho, aby ich vrátila alebo aspoň mala snahu vrátiť sestre Helene a pritom sa tváriť, že je všetko v poriadku. Nie, nie je to v poriadku. Helena potom v novembri 2018 nastúpila na výkon trestu odňatia slobody na 1 rok a v tej dobe nemal kto platiť byt. Keďže byt bol písaný na Katarínu, platiť to mala ona ako vlastníčka, no ich domáci rozpočet to údajne nedovoľoval, tak svedkyňa poprosila o pomoc.

Stretli sa aj s manželmi u ich mamy vo Zvolene niekedy na konci jari 2019. Jana P. im ponúkla, že byt za Helenu bude platiť ona a tak pomôže obom sestrám. Navrhla Kataríne, že im vráti všetko, čo doteraz namiesto Heleny uhradili za bývanie a bude to aj ďalej uhrádzať, pokiaľ sa Helena nevráti späť bývať do bytu. Myslela si, že je to dobrá ponuka pre všetky strany, manžel Kataríny však oznámil, že žiadajú akúsi sumu 1 000 eur ako odškodné, že museli platiť za Helenu. S tým však ona už nesúhlasila a z dohody napokon nič nebolo. Jej ako najmladšej dcéry mama darovala darovacou zmluvou jej dom vo Zvolene s bremenom doživotného bývania, aby si zabezpečila pokojné bývanie a po jej smrti spravodlivé rozdelenie majetku. A to sa znepestilo sestre Kataríne a aj jej manželovi a tak použili byt aj peniaze Heleny ako pomstu, že práve Katarína nedostala dom od mamy. Vraj im to poradil právnik (čo sa dá preukázať e-mailovou správou), že Helene nemusí nič dať, byt je jej, že Helena len má smolu a začal boj cez právnikov medzi oboma sestrami. Toto však v ich rodine nie je prvýkrát, keď si Katarína prisvojila cudzí byt, predala už byt svojho syna Tomáša a peniaze z predaja použila aj so svojim manželom vo svoj prospech - stavba domu v Čabe a Tomáša pripravili o bývanie, ktorý nakoniec skončil v nájme u svojho otca. Viac rokov predtým predala byt svojich synov, ktorý patrilo len im, no ona ako zákonný zástupca im ho predala vo svoj prospech. Syn Boris F. si na seba zobral úver na stavbu Kataríniného domu, 1,5 roka ho sám aj splácal, nakoniec celý úver prepísali na manželovu dcéru, Boris údajne podpísal doklad o finančnom vysporiadaní, no nedostal vraj žiadne peniaze. Takže ku stavbe rodinného domu v Čabe zneužili syna Tomáša, predali mu jeho byt a vzali peniaze a aj syna Borisa využili na úver na dom, ktorý im ho splácal, prepísali ho na dcéru p. J. - Zuzanu D., rod. Andackú a nevyplatili mu vraj žiadne financie, oboch synov len zavádzali, že budú všetci spolu bývať v dome. No oboch z Čabu vyhodili, nikdy v novom dome nebývali. Katarína J. sa momentálne snaží za každú cenu obohatiť na úkor ďalšieho rodinného príslušníka, tentoraz sestry Heleny tak, že ju bezcharakterne uviedla do omylu s požičanými peniazmi aj bytom.

33. Dňa 30.4.2020 adresovala právna zástupkyňa žalobkyne žalovanej výzvu na vydanie vecí, ktoré v tomto liste špecifikovala a požiadala žalovanú, aby jej byt sprístupnila.

34. Z emailu zaslaného Janou P. žalobkyňa a žalovanej dňa 7.7.2016 vyplýva, že Jana P. svojim sestrám zasiela zoznam exekúcií vedených voči žalobkyňi. Uvádza tu, že Helene toto posielala preto info, pokiaľ zabudla, čo všetko treba platiť a Kate to posielala, aby bola v obraze, keďže vlastní jej byt.

35. Súdu bol ďalej predložený výpis SMS správ medzi p. D. A. a žalovanou. Z tvrdenia žalovanej ako aj z predmetných SMS správ, ktoré žalobkyňa v konaní nepoprela vyplýva, že p. Tirala v minulosti žil so žalobkyňou v spornom byte v Slatinských Lazoch. Zo vzájomnej SMS komunikácie p. Tiralu a žalovanej vyplýva, že žalobkyňa sa prezentovala ako vlastníčka bytu, že byt kúpila ona, len je na žalovanú napísaný, aby ho žalobkyňa nemala na svoje meno.

36. Za účelom preukázania tvrdení žalovanej, že žalobkyňa sporný byt predávala, žalovaná súdu predložila internetové ponuky na predaj 3-izbového bytu v Slatinských Lazoch, o rozlohe 77 m² zverejnené inzerentom označeným ako Helena, ďalej HK z januára, februára a marca 2017, v ktorých sa byt ponúka na predaj za sumu 35 000 eur, sumu 49 578 eur, prípadne je cena uvedená dohodou.

37. Z internetových ponúk na prenájom bytu v lokalite Detva predložených žalovanou mal súd preukázané, že 3-izbové byty sa prenajímajú za sumu vo výške 300-500 eur mesačne. Prenájom 2-izbového bytu je ponúkaný za sumu 400 eur mesačne.

38. Súd spor posúdil v zmysle citovaných ustanovení platných právnych predpisov.

39. Podľa § 137 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

40. S poukazom na skutočnosť, že v tomto spore bola podaná určovacia žaloba súd sa ako prvoradou zaoberal otázkou prípustnosti takejto žaloby. Z ustanovenia § 137 písm. d) CSP vyplýva prípustnosť žaloby o určení právnej skutočnosti v prípade, ak možnosť podať takúto žalobu vyplýva z ustanovenia osobitného predpisu. Žalobkyňa v danom prípade poukazovala na ust. § 564 Občianskeho zákonníka a tvrdila, že čas plnenia (vrátenia pôžičky) bol ponechaný na vôli dlžníka, preto sa domáha, aby jej splatnosť určil súd. Súd dospel k záveru, že žaloba o určení splatnosti pôžičky v zmysle ust. § 137

písm. d) CSP s poukazom na ustanovenie § 564 Občianskeho zákonníka je prípustná. Žalobkyňa však v danom prípade nepreukázala, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a už vôbe nepreukázala, že išlo o pôžičku, ktorej splatnosť bola ponechaná na vôľu žalovanej, čo súd odôvodil nižšie.

41. Podľa § 564 Občianskeho zákonníka ak je čas plnenia ponechaný na vôli dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi.

42. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

43. Podľa § 659 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

44. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

45. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

46. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

47. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

48. Je potrebné uviesť, že v súdnej veci nebolo sporným, že žalobkyňa žalovanej dňa 5.5.2016 previedla na účet sumu vo výške 16 000 eur. Uvedenú skutočnosť žalovaná nesporeovala v priebehu celého súdneho konania. Súd považoval za potrebné ustáliť, či bola suma vo výške 16 000 eur žalovanej poskytnutá ako pôžička.

49. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobkyňa sumu vo výške 16 000 eur použila na úhradu kúpnej ceny za byt č. 2 nachádzajúci sa v obci Slatinské Lazy, k. ú. Slatinské Lazy, s. č. stavby 149, ktorý nadobudla do svojho vlastníctva. Žalovaná je ako výlučná vlastníčka predmetného bytu zapísaná v katastri nehnuteľností (ako právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva je v LV uvedené - kúpna zmluva č. V 683/16 zo dňa 7.6.2016). V konaní nebolo sporným, že byt hneď po jeho kúpe žalovanou začala užívať žalobkyňa, žalovaná do bytu ani nechodila. Uvedené jednoznačne vyplynulo z tvrdení strán sporu, túto skutočnosť potvrdzuje aj generálna plná moc z 9.5.2016, ktorou žalovaná žalobkyňu splnomocnila na všetky záležitosti týkajúce sa predmetného bytu, potvrdzuje ju i zmluva o združenej dodávke elektriny, ktorú s dodávateľom elektrickej energie uzavrela žalobkyňa dňa 9.5.2016. Nebolo ďalej sporným, že vzájomné vzťahy medzi stranami sporu boli spočiatku dobré, je zrejmé, že žalobkyňa žalovanej dôverovala, keď sa rozhodla, že jej poskytne sumu vo výške 16 000 eur na nadobudnutie bytu, ktorý bude napísaný na žalovanú a v ktorom bude napokon bývať žalobkyňa. Strany sporu si písomne vzájomný vzťah ani ďalšie práva a povinnosti vo vzťahu k poskytnutiu sumy vo výške 16 000 eur žalobkyňou žalovanej nestanovili a nedojednali. Vo vzťahu k poskytnutiu uvedenej sumy si žalobkyňa a žalovaná ďalšie podmienky nedojednali ani ústne. Nebolo preukázané ani to, že sa strany dohodli, že žalovaná má žalobkyňi sumu vo výške 16 000 eur vrátiť.

50. Žalobkyňa v priebehu konania uvádzala, že finančné prostriedky poskytla žalovanej z dôvodu, aby si žalovaná vyriešila svoju bytovú otázku. Tieto svoje tvrdenia však nepreukázala. Žalovaná poskytnutie sumy vo výške 16 000 eur, aby si zabezpečila bývanie, jednoznačne poprela. Toto tvrdenie bolo podľa názoru súdu vyvrátené i v kontexte s ďalšími skutkovými okolnosťami, predovšetkým s tým, že bezprostredne po kúpe bytu sa do bytu nasťahovala žalobkyňa a táto sa ďalej prezentovala tak, že byt je v podstate jej a je na žalovanú napísaný len formálne. Žalovaná v predmetnom byte nikdy nebývala a ani ho nevyužívala. Bola to práve žalobkyňa, ktorá potrebovala riešiť svoju bytovú otázku, kým žalovaná

mala bývanie zabezpečené. Nebolo sporným, že voči žalobkyni boli v čase kúpy bytu vedené exekučné konania, čo môže odôvodňovať jej pohnútku nenadobudnúť byt do svojho výlučného vlastníctva.

51. V zmysle ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka sa pre platnosť zmluvy o pôžičke nevyžaduje dodržanie obligatórnej písomnej formy, takúto zmluvu je možné uzavrieť aj ústne. Platnosť zmluvy o pôžičke je však podmienená dodržaním podstatných pojmových znakov definovaných v uvedenom zákonom ustanovení, ktorými sú: a) prenechanie veci (aj peňazí) na voľné nakladanie dlžníkovi; b) povinnosť dlžníka vrátiť vec rovnakého druhu; c) vymedzenie požičiavaných vecí a d) dočasnosť právneho vzťahu. V súdnej veci žalobkyňa dojednanie uvedených náležitostí zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu nepreukázala, keď nepreukázala, že žalovaná sa mala zaviazat' peňažné prostriedky žalobkyni vrátiť.

52. Súd v danom prípade dospel k záveru, že medzi stranami nebola dojednaná pôžička, ale žalobkyňa žalovanej poskytla peňažné prostriedky vo výške 16 000 eur v podstate bezdôvodne, čo na strane žalovanej založilo bezdôvodné obohatenie.

53. Skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o bezdôvodné obohatenie žalovanej uviedla sama žalobkyňa, ktorá sa ešte pred podaním žaloby domáhala voči žalovanej jeho vydania prostredníctvom vtedajšej právnej zástupkyne Mgr. Natálie L.. Mgr. L. adresovala žalovanej niekoľko listov, v ktorých skutkové okolnosti prispôbovala podľa toho, ako sa to žalobkyni hodilo. Nedá sa nepostrehnúť, že v prvom liste zo dňa 13.9.2019 advokátka L. uvádzala, že sa jedná o bezdôvodné obohatenie a žiadala ho vydať. Po tom, ako právny zástupca žalovanej poukázal na premlčanie tohto nároku uviedla, že strany sa mali dojednať na tom, že žalovaná byt na žalobkyňu prepíše po 5 rokoch, čím sa podľa názoru súdu snažila počiatok plynutia premlčacej doby práva na vydanie bezdôvodného obohatenia posunúť tak, aby nárok žalobkyne premlčaný nebol. V podanej žalobe žalobkyňa uvádza opäť iné skutkové okolnosti a tvrdí, že medzi stranami bola dojednaná pôžička, ktorej splatnosť bola ponechaná na vôľu žalovanej. Za tejto situácie neobstojí ani argument žalobkyne o nesprávnom vyhodnotení veci Mgr. Miľanovou, pretože je zrejmé, že táto konala na základe pokynov svojej klientky (žalobkyne) a v jednotlivých listoch prezentovala žalobkyňou uvádzané skutkové okolnosti, ktoré postupne menila. Takéto správanie vyznieva podľa názoru súdu veľmi nepresvedčivo a za situácie, že tvrdenia žalobkyne o dojednaní pôžičky nepodporuje žiadny iný dôkaz (okrem tvrdení svedkov Jany Sedláčkovej a Lucie Petrekovej, ktorí na stretnutí, kedy sa mala pôžička dojednať ani neboli), je nutné konštatovať, že žalobkyňa poskytnutie pôžičky žalovanej nepreukázala. Žaloba o určenie splatnosti pôžičky, ktorá neexistuje je nedôvodná, a preto súd žalobu zamietol.

54. Vzájomnou žalobou sa žalovaná voči žalobkyni domáhala zaplatenia sumy vo výške 3 000 eur ako bezdôvodného obohatenia za užívanie bytu vo vlastníctve žalovanej žalobkyňou v období od decembra 2018 do mája 2021, t. j. za 30 mesiacov po 100 eur mesačne, čo spolu predstavuje sumu vo výške 3 000 eur. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaná odôvodnila tým, že žalobkyňa má v jej byte zložené veci, teda byt užíva bez toho, aby za jeho užívanie poskytovala žalobkyni akúkoľvek odplatu. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia, žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že nájom porovnateľných bytov v obci Detva sa pohybuje od 300 do 500 eur mesačne, sumu vo výške 100 eur preto považuje vzhľadom na vybavenie bytu, jeho rozlohu a prístupnosť za primeranú.

55. Nebolo sporným, že v byte žalovanej v Slatinských Lazoch má žalobkyňa uskladnené svoje veci. Z uvedeného možno usudzovať, že žalobkyňa byt vo vlastníctve žalovanej užíva a za jeho užívanie žalovanej nijakú odplatu neplatí. Sporným v tomto konaní bolo, či žalobkyni za užívanie bytu vo vlastníctve žalovanej vznikla povinnosť platiť odplatu. Medzi stranami sporu písomná dohoda ohľadom užívania bytu a platenia odplaty za jeho užívanie neexistovala, súd však z vykonaného dokazovania vyvodil, že strany sa ústne dojednali na tom, že žalobkyňa bude byt užívať bez toho, aby jej vznikala povinnosť platiť žalovanej akúkoľvek odplatu (nájomné). Súd mal preukázané, že žalovaná užívanie bytu žalobkyňou tolerovala po celý čas od jeho kúpy, pričom odplatu za užívanie bytu od nej nikdy nežiadala. Vzhľadom k tomu, že peňažné prostriedky na nadobudnutie bytu poskytla v celom rozsahu žalobkyňa, ktorá okrem toho do bytu ešte aj investovala ďalšie finančné prostriedky, nie je nepožadovanie odplaty nelogickým krokom zo strany žalovanej. Súd k uvedenému dopĺňa i to, že mal preukázané, že vzájomné vzťahy medzi stranami boli spočiatku dobré, žalobkyňa a žalovaná sú sestry. Tvrdenia žalovanej o tom, že užívanie bytu bolo odplatné nemožno vyvodzovať ani z listov, ktoré žalobkyňa žalovanej zasielala z výkonu trestu. V týchto listoch žalobkyňa síce uvádza, že žalovanej uhradí všetky náklady, ktoré jej

počas pobytu žalobkyne vo výkone trestu v súvislosti s bytom vzniknú, nezmieňuje sa tu o úhrade odplaty za užívanie bytu. Aj v prípade, že sa v listoch uvádza, že žalobkyňa sa zaväzuje uhradiť žalovanej „nájom“, je zrejmé, že žalobkyňa týmto pojmom myslela úhrady spojené s bytom vo vzťahu k správcovi bytu, pretože ako z listu vyplýva, ide o platby, ktoré mala žalovaná uhrádzať tretej osobe (správcovi). Žalovaná tiež nepreukázala, že sa v minulosti domáhala zaplata odplaty za užívanie bytu, nepreukázala, že žalobkyňa jej akúkoľvek odplatu za užívanie bytu v minulosti uhradila. Z uvedeného súd vyvodil záver, že strany sporu sa po kúpe bytu ústne dojednali na bezodplatnom užívaní bytu žalovanou. Súd ďalej z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaná listom zo dňa 11.3.2019 od tejto ústnej dohody odstúpila a žalobkyňu vyzvala k vyprataniu bytu najneskôr do 31.5.2019. Žalobkyňa na túto výzvu reagovala tak, že žalovanú požiadala o strpenie, kým sa vráti z výkonu trestu. V byte žalovanej tak mala žalobkyňa aj naďalej uskladnené svoje veci, byť aj naďalej užívala považujúc ho za svoj byt. Po odstúpení žalovanej od ústnej dohody o bezodplatnom užívaní bytu žalobkyňa byt užívala bez akejkoľvek nájomnej či inej zmluvy, bez akéhokoľvek právneho titulu a bez toho, aby žalovanej za to platila náhradu. V dôsledku toho došlo na jej strane k získaniu bezdôvodného obohatenia na úkor žalovanej, ktoré spočíva v získaní majetkovej hodnoty. Majetkovú hodnotu v uvedenom zmysle totiž získa (obohatí sa) nielen ten, komu sa zvýšili aktíva alebo znížili pasíva, ale aj ten, komu sa neznižili aktíva, hoci by sa inak, pokiaľ by existoval právny dôvod plnenia, jeho majetkový stav zmenšil, pretože za prijímané plnenie by musel poskytovať náhradu. O plnenie bez právneho dôvodu ide preto tiež v prípade užívania nehnuteľnosti bez nájomnej či inej zmluvy alebo iného titulu. Keďže príjemca takéhoto plnenia nie je vzhľadom na povahu plnenia schopný vrátiť ho, je povinný nahradiť bezdôvodné obohatenie vo forme peňažnej náhrady (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, rozsah ktorého plnenia, ak tento nie je stanovený predpisom, je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie (prenajatie) veci. Prihliadne sa pritom na účel a spôsob užívania a na druh právneho dôvodu, ktorým sa spravidla právo užívania veci vzhľadom na jeho rozsah a spôsob zakladá; najčastejšie ide o nájomnú zmluvu, kedy sa výška náhrady určuje podľa obvyklej hladiny nájomného, ktoré by nájomca v danom mieste a čase platil, ak by vec užíval na základe platnej nájomnej zmluvy. Obvyklé nájomné je nájomným tržným. Žalovaná v konaní preukázala, že výška obvyklého mesačného nájmu porovnateľných bytov v lokalite Detva sa pohybuje od 300 eur do 500 eur. Žalobkyňa tieto tvrdenia nenamietala a v konaní nepredložila nijaký dôkaz, z ktorého by bolo možné vyvodiť inú výšku obvyklého nájomného. Pokiaľ si žalovaná uplatnila voči žalobkyni nárok na zaplataenie peňažnej náhrady za užívanie jej nehnuteľnosti žalobkyňou v sume 100 eur, tento nárok nie je možné považovať za neprimeraný. Medzi stranami sporu pôvodne existovala dohoda o bezodplatnom užívaní bytu žalobkyňou, od ktorej však žalovaná odstúpila listom z 11.3.2019, zaslaným žalobkyni do Ústavu na výkon trestu dňa 12.3.2019. V tejto písomnosti žalovaná žalobkyňu vyzvala, aby si z priestorov bytu v Slatinských Lazoch najneskôr do 31.5.2019 prevzala svoj hnutel'ny majetok, prípadne uvedeným poverila tretiu osobu a dala žalovanej túto skutočnosť na vedomie. Vychádzajúc z obsahu predmetného Vyrozumienia súd dospel k záveru, že žalobkyňa po odstúpení žalovanej od dohody o bezodplatnom užívaní nehnuteľnosti a po uplynutí lehoty na vypratanie tohto bytu stanovenej žalovanou už v mesiacoch jún 2019 a nasledujúcich užívala sporný byt bezdôvodne a na jej strane tým vznikalo bezdôvodné obohatenie. Žalovanej súd nárok na zaplataenie bezdôvodného obohatenia priznal za užívanie bytu žalobkyňou v období júna 2019 do mája 2021, t. j. spolu za 24 mesiacov v sume vo výške 100 eur mesačne, čo spolu činí 2 400 eur. Vzhľadom k tomu, že užívanie bytu v predchádzajúcich mesiacoch (december 2018 - máj 2019) považoval súd za dojednané ako bezodplatné, nárok žalovanej na zaplataenie bezdôvodného obohatenia za užívanie bytu v týchto mesiacoch súd ako nedôvodný zamietol.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. V konaní o žalobe bola úspešná žalovaná, pretože súd žalobu zamietol v celom rozsahu, súd preto v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami CSP žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

59. Vzájomnou žalobou sa žalovaná domáhala zaplataenia sumy vo výške 3 000 eur. Súd vzájomnej žalobe vyhovel v časti o zaplataenie sumy vo výške 2 400 eur (80 %). V tejto časti bola úspešná žalovaná.

Vzájomnú žalobu v časti o zaplatenie sumy vo výške 600 eur (20 %) súd zamietol, v uvedenej časti konania možno konštatovať úspech na strane žalobkyne. Čistý úspech žalovanej súd vyčíslil rozdielom čiastkových úspechov v rozsahu 60% (80 % - 20% = 60 %) a v tomto rozsahu žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

60. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.